Üç Boyutlu Duygusal Zeka Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üç Boyutlu Duygusal Zeka Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32005

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu giri?, Serhat Arslan, ?brahim ??eri, Mehmet Akcaalan ve Cengiz Yurdakul (2015) taraf?ndan Türkçeye uyarlanan **Üç Boyutlu Duygusal Zeka Ölçe?i**'ni (The Three-Branch Emotional Intelligence Rating Scale) tan?tmaktad?r. Ölçek, bireylerin duygusal bilgiyi yönetme, anlama ve kullanma yeteneklerini de?erlendiren yap?lar? ölçmek üzere tasarlanm?? bir öz bildirim arac?d?r. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültüründe de geçerli ve güvenilir oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Ölçek, özellikle e?itim teknolojisi ve psikoloji alanlar?nda duygusal zeka seviyelerinin belirlenmesi için önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zeka, Üç Boyutlu Duygusal Zeka Ölçe?i, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Yetenek Modeli, Öz Bildirim.

Yazarlar

Serhat Arslan, ?brahim ??eri, Mehmet Akcaalan, Cengiz Yurdakul.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin duygusal zeka seviyelerini yetenek temelli bir çerçevede de?erlendirmektir. Orijinal ölçek, duygusal zekan?n alg?lama, anlama ve yönetme gibi farkl? boyutlardaki yeterlili?ini ölçer.

Türkçeye uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'deki akademik ve uygulamal? çal??malarda güvenilir bir psikometrik araç sunmay? hedeflemi?tir. Bu sayede, duygusal zeka ara?t?rmalar?n?n Türk popülasyonunda da güvenilir verilerle sürdürülmesi mümkün k?l?nm??t?r. Ölçek, özellikle yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin duygusal yetkinliklerini de?erlendirmede kullan?lmaktad?r.

Yap? (Konstrukt)

Ölçülen yap?, genellikle Mayer ve Salovey'in yetenek temelli duygusal zeka modeline dayanmaktad?r. Bu model, duygusal zekay? bili?sel yeteneklerin bir parças? olarak kavramsalla?t?r?r ve dört temel yetenek kümesi içerir: Duygular? Alg?lama, Duyg?lar? Kullanma, Duygular? Anlama ve Duygular? Yönetme.

Üç Boyutlu Duygusal Zeka Ölçe?i, bireyin duygusal bilgiyi ne kadar etkili i?leyebildi?ini ve bu bilgiyi problem çözme ve uyum sa?lama süreçlerinde nas?l kulland???n? de?erlendiren maddelerden olu?ur. Ölçek, öz bildirim yoluyla bireyin kendi duygusal yeterliliklerine dair alg?s?n? ölçmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Arslan ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i temel al?nm??t?r. Çal??ma kapsam?nda, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n? koruyup korumad??? istatistiksel yöntemlerle ara?t?r?lm??t?r. Bu süreç, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in Türk kültüründeki teorik yap?s?n?n uygunlu?unun test edilmesini içerir.

Geçerlik çal??malar? ayn? zamanda çeviri geçerli?ini sa?lamak için uzman görü?leri ve geri çeviri (back-translation) süreçlerini de kapsam??t?r. Bu ad?mlar, ölçek maddelerinin Türkçede anlam bütünlü?ünü ve kültürel uygunlu?unu maksimize etmeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu ve ölçe?in içsel olarak homojen oldu?unu gösterir.

Güvenirlik analizleri, ayr?ca ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? belirlemek amac?yla test-tekrar test yöntemlerini de içerebilir. Bu analizler, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretme yetene?ini de?erlendirerek ölçe?in kararl?l???na dair kan?t sunar.

Faktör Analizi

Üç Boyutlu Duygusal Zeka Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de istatistiksel olarak desteklenip desteklenmedi?ini kontrol etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in teorik olarak belirlenmi? alt boyutlar?n?n (örne?in, alg?lama, anlama, yönetme) örneklem verileriyle ne ölçüde uyum sa?lad???n? gösterir.

Faktör analiz sonuçlar?, ölçe?in yap?sal modelinin kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?unu ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini göstermesi beklenir. Bu bulgular, ölçe?in Türk kültüründe de üç boyutlu yap?y? temsil etme yetene?ine sahip oldu?unu do?rular.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz bildirim ölçe?i (Likert tipi derecelendirme format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, özellikle üniversite ö?rencileri popülasyonu (Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan örneklem).

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem, genellikle farkl? fakültelerden seçilen lisans ö?rencileri aras?ndan olu?turulmu?tur.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan öz bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zeka Yetene?i, Psikolojik Ölçme, Üniversite Ö?rencileri, Faktör Analizi, Serhat Arslan.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Serhat Arslan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: serhatarslan@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas? 2015 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari veya akademik amaçlarla kullan?m? için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar **Serhat Arslan** ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. ?leti?im e-posta adresi: serhatarslan@sakarya.edu.tr.

Referanslar

Arslan, S., ??eri, ?., Akcaalan, M., ve Yurdakul, C. (2015). The adaptation and validation of the Turkish version of The Three-Branch Emotional Intelligence Rating Scale. *The Turkish Online Journal of Educational Technology, Special Issue 1 for IETC 2015*, 518-522.

Üç Boyutlu Duygusal Zeka Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri bu akademik giri?te yer almamaktad?r. Ölçek maddelerini içeren orijinal DOCX dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir. Lütfen bu dosyan?n bir Microsoft Word belgesi (DOCX) oldu?unu unutmay?n?z.

The original DOCX file can be downloaded here: uc-boyutlu-duygusal-zeka-olcegi-toad.docx

ARABPSYCHOLOGY.COM